Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 10-ik szám. Szombat, január 23.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 10 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések dija:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdij fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér dijai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
FEJÉR VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések dijai.

Jelszavak.

(F.) Nem egyszer vontunk már párhuzamot a szabadelvü párt és az ellenzék, különösen pedig a magát nemzetinek nevező párt magatartása között, melyet a közeledő választásokkal szemben tanusitanak, de nem lehet elég élesen kiemelni azon roppant különbséget, mely a szabadelvü párt nyugodt és higgadt magatartása és a „nemzeti" pártnak mindenféle mesterfogásokkal folytatott kortes politikája között létezik.

Ez az oka annak, hogy ujból azt a thémát akarjuk, más oldalról kellő világitásba helyezni.

A „nemzeti" pártnak agitaczionális korteskedésére nagy, égető szüksége van, mert politikai irányának tartalma nincs, hanem csupán frázisai, jelszavai vannak, melyeknek a „nemzeti" párt ugy remél propagandát csinálhatni, hogy a nagy dobot üti.

A legelső és legfőbb jelszó a „nemzeti" jelszó, melyet a párt mindavval, a mi tőle függ, a mit ő tesz, összefüggésbe hozni iparkodik, még pedig azon szerénytelen kizárólagossággal, mely önmagának tulajdonit a nemzeti politika terén minden érdemet s ellenfelétől, még a kézzelfogható eredményeket is letagadja.

Igen helyesen és találóan jegyezte meg Szilágyi Dezső igazságügyminiszter pozsonyi beszédjében, hogy 1867. óta ez az első eset, hogy a nemzeti politika kérdése párt kérdéssé tétetik, — s ez a „nemzeti" párt érdeme!

Soha azelőtt a magyar pártok a nemzeti politikát, mint párt megosztás alapját oda nem állitották, mert az eddigi magyar kormányok nemzeti politika alatt mindig azt értették, hogy az államnak ugy területi, mint politikai nemzetegysége megbonthatatlan; de azért nemzeti különbséget a magyar közjog nem ismert hazánk különböző anyanyelvü lakosai között.

S ilyen politikában fejlődik s erősödik a modern magyar jogállam és ilyen politika iránt bizonyitotta bizalmát a nemzet egy negyedszázad óta.

És ime, most a „nemzeti" párt a nemzeti politikát pártczélok szolgálatában jelszóvá teszi abban az irányban, hogy a mit a szabadelvüpárt és a kormány követett és követ, az nem elég, hanem valami több, jobb, erősebb, nemzetiebb kell!

Természetesen, hogy mi az a több, jobb, erősebb, nemzetiebb, azt a „nemzeti" párt nem mondja meg, mert nem is tudja megmondani s azért az ilyen eljárást, mely még azon hibába is beleesett, hogy a kormányt és a szabadelvü pártot kompromittálva látja, mivel több oldalról a nemzetiségi elemek közül ujabban simultak a magyar állameszméhez, éppen a magyar állam politikája folytán, a helyett, hogy ezen haladásnak örvendene. Az ilyen eljárást nem lehet egyébnek tekinteni, mint a nemzeti politika jelszavával üzött korteskedésnek!

A második jelszó, a 67-iki kiegyezés, a közjogi alap kérdése. Ezzel is ugy vagyunk, hogy 25 év óta soha eszébe nem jutott egy pártnak sem, mely azon, mint alapon állt, hogy azt bolygassa, mert Deák Ferencznek és Andrássy Gyula grófnak annyi munkával, annyi körültekintéssel, annyi előrelátással megalkotott nagy müvét a nemzet (eltekintve a függetlenségi frakcziótól) mindig éppen oly alaptörvénynek tekintette, mint a pragmatica sanctiót.

S ezért azon eljárást, hogy egy közjogi alapon álló párt a 67 iki kiegyezést nem eléggé nemzetinek deklarálja, legfeljebb arra irányzott taktikának és ismét a jelszóval üzött kortesfogásnak tekinthetjük csak, hogy a választásoknál e párt számára függetlenségi választók kikölcsönöztessenek.

De nemcsak a saját dicsőségére, hanem határozottan a szabadelvü párt rovására is kigondol jelszavakat a „nemzeti" párt; igy különösen az a legujabban felkapott vesszőparipája, hogy a kormány „aulikus".

E szónak értelmét magyarországon mindenki ismeri s épp ez oknál fogva is azért, mert olyan sulyos vád foglaltatik benne, szereti a „nemzeti" párt azt hangoztatni. S ezt oly nagy hangos s látszólagos határozottsággal ismételik, mintha a magyar közvéleményt akármicsoda meseszerü találmányokkal tévutra lehetne vezetni.

Hát szeretnők tudni, hogy a Szapáry, vagy a Tisza-kormány mivel szaporitotta meg a magyar alkotmányt a czentralizált Ausztria (?) érdekében, mivel s miben áldozta fel a kormány bármiféle udvari körnek, vagy kivánságnak (s hol van ilyen?) az ország legkisebb jogát és legkisebb érdekét?

Erre adjon nekünk a „nemzeti" párt komoly és tartalmas feleletet, ne csak azt, hogy a kormány aulikus, mert azt akárki mondhatja, de indokolás és bizonyitékok nélkül nem hiszi el senki.

Csakhogy a „nemzeti" párt bizonyitékokat és indokokat nem képes produkálni, mert azokkal nem rendelkezik, hanem csupán hangzatos jelszavai vannak, melyekkel azonban igen hamar tisztába lehet jönni, hogy mennyit érnek!

Alkotás, vagy felforgatás?

(n—) Azok után a támadások után, melyekkel Apponyi gróf s személyes hivei nagy Deák Ferenczünk müvének az 1867-ki kiegyezésnek „fejlesztés" jelszava alatt — önként, vagy önkénytelenül, a dolog egyre megy — megdöntésére munkálkodnak, bizonyosan megkönnyebbülve lélegzik fel a közvélemény, ha tudomásul veszi azon hatalmas enuncziácziót, melyet Szapáry gróf miniszterelnök mondott a temesvári hetven tagu küldöttség előtt a temesvári képviselőjelöltség elfogadása alkalmával.

E beszéd a maga klasszikus tömörségében s kristálytiszta világosságával megczáfolhatlanul bizonyitja, hogy a kiegyezésnek, az ezen alapuló közjogi helyzetünknek, hazánk, nemzetünk jövője biztonságának mily öntudatos és rendithetlen védője Szapáry Gyula gróf, azon hatalmas, az ország legnagyobb részét magában foglaló párt élén, mely körülötte mint a mostani politikai helyzet egyedül hivatott s elismert vezéralakja körül lelkesedve sorakozik.

S bizonyitja e beszéd azt is, hogy a miképen hazánk óriási fejlődést mutathat fel a kiegyezés óta, éppen akként ugyanezen az alapon tovább haladhatunk minden alkotásokkal, melyek anyagi és kulturai fejlődésünket, ezekkel nemzetünk megerősödését s ezek alapján állami függetlenségünket a jövő minden veszélyeivel s alakulásaival szemben biztositják.

TÁRCZA.

„Hó."

Elbeszélés.

A „Brassó" eredeti tárczája. —

(Folytatás.)

Valami gyülölethez hasonlót érzett az öcscse iránt, a ki ideáljaival és tudásával gazdagabb volt nála, az elismert és köztiszteletü idealistánál. A páriának féltékenysége a szabadnak született iránt szólalt meg benne, és kiszimatoltatta vele azokat a szavakat, azokat a módokat, melyekkel emezt megsebezhette. Az ülés mestere megijedt attól, a ki a mozgást hirdeti, és leakarta ütni, tönkre akarta tenni a nyugtalankodót.

„Azt hiszed, hogy az előrehaladásnak szüksége van rátok? Ne beszélj nekem üres lelkesedéstekről. Én is lelkesedtem valaha fiatal korombau, hanem a kötelességeimről sohase feledkeztem meg. A te egész álmodozásod, csak amolyan modern humbug féle, mely az örökölt rend helyébe a magatok alkotta zavart akarja tenni. Azok a modern fráterek a kötelességet, ugylátszik ki akarják törölni a fogalmak közül a haladás nevében. Hanem a haladásnak meg van az utja, meg van a lélektana. A történelem az élet mestere, s a te lelkesedésed nem fogja megváltoztatni azt a tanitást, hogy csak a lassu haladás természetszerü. Natura non facit saltus. De nektek a természetszerü nem kell; valami olyan különösre vágytok, a mi nem kiván tisztességes kötelességteljesitést. Bizzátok reánk a haladást, mi az élet iskolájába jártunk. Csak a becsületes munka imádság, a frázis hajhászatban semmi áldás sincsen. A képfestésed helyett okosabban cselekednél, ha régi pályádra térnél. De persze, a könnyelmü czigányélet kedvesebb a munka tövises utjánál, melyen mi haladunk, a társadalom igahordozói. Ugylátszik, hogy az anyád hiuságát a fia müvészsége jobban kielégiti, mint ha derekasan teljesitené polgári kötelezettségeit."

A szavak lusta hömpölygéssel ömlöttek ajkairól, olyan lassan, mélyen, meggyőződéstelien, töményen, mint ha el akarnák előbb altatni hallgatójukat, hogy azután álmában, agyonüssék. Sándor ugy érezte, hogy kifáradt a hallgatásban és leült. Eleinte jól figyelt bátyjára, később csak egyes szavakat kapott ki a szóáradatból. A fájdalma nem fokozódott. Hiszen a bizonyosság csak rádült a lelkére, mig az aggódó sejtés markolászott benne. Valami egyenletes nehéz nyomást érzett egész lényén, mely fáradtá tette, elzsibbasztotta. A bátyja szavai nemcsak bántották, de sértették is, s ő mégis kényszeredett kiváncsisággal kutatta emlékezetében, hogy merre mindenfelé olvasta ő a feléje hömpölygő mondatokat? S azután elcsodálkozott rajta, hogy azok a közhelyek, azok a régi ismerősök mért is szoritják, mért is fojtogatják a szivét, a mellét s a kiszáradt torkát?

Nagybátyja végre befejezte szavait. Egy kötelességteljesitéssel gazdagabb volt, elmondotta a véleményét. A teljesitett feladat érzése olyan jól esett neki, hogy bucsuzóul ujabb látogatásra szólitotta fel öcscsét, a mit azelőtt sohasem tett.

Az elégtétel mosolygása végigcsellengett az arczán, hogy helyet találjon, a hol megpihenjen. S mert a végtelen gömbölyüségben sehol sem talált nyugvóhelyet, eloszlott az egész arczon s a kopaszodó koponyán, és zsiros fényü ragyogásba meritette.

* * *

Mikor Sándor a kapu aljából kilépett, s a széles, fasoros utczára, a szabad levegőre ért, az emlékezése elvesztette már a bátyja szavait. Hanem az okozták fájdalom magasra lobogott és szomorusággal töltötte el szivét. Fülében csengett még a kövér hang s a kocsirobogással egyenletesen zugó, zörgő lármává olvadt össze. Körülnézett a nyüzsgő életben, a tekintete talán bele akadt a csenevész fák lombjába, a járókelőkbe, de nem vetett ügyet rájuk. Egy nem rég olvasott könyvből valami különös kép elevenedett meg előtte. Szibériában utazó ember irta és lefestette benne a végtelen hósivatagokat, az élettelen, látástölő, temérdek fehérséget.

És Sándor is egyszerre csak kint járt a hómezőkön, fehér ég alatt, a fehér levegőben, a rengeteg hidegben. Körülötte a merre a szeme járt, a látóhatár egész birodalmában havat látott, élettelen havat. Esik-esik csendesen és elborit mindent, a mi eleven a vidéken. Ha el akar állani esése, a nagybátyja beszélni kezd a maga tisztességéről s a kötelességekről, s a hóesés ujra nekiindul. És nem szünik meg, mig csak el nem temet mindent, őt magát is, soha el nem olvadó leple alá.

IV.

Sándor azok közé az impressionisták közé tartozott, a kiknek minden érzéke egyforma fogékonysággal fogadja a benyomásokat, s mindegyiket az érzés és gondolkozás fárasztó, nagy és felesleges munkájával dolgozza fel. Idegei folytonos rezgésben voltak, s az idegközéppontjai néha valóságban kifáradtak, elzsibbadtak a szakadatlan munkától. Az impressióit lázasan dolgozta fel, mint valami zakatoló favágógép, mely mohón kapja el és vagdalja össze a beléje jutott czövekeket, hogy ezután felaprózva, formát-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szükség vala ez enuncziáczióra az 1867-iki kiegyezés ellenségeivel szemben, kiknek malmára teljés erővel hajtja a vizet Apponyi pártja, mely bár csak éhes hatalmi vágyainak megvalósitására vette ugyan fel a szélsőbal jelszavát, de ezeknek, makacs hangoztatásukkal, a beavatatlanok előtt mégis hitelt s kelendőséget szerezhetne.

Azt mondják ugyan A p p o n y i és hivei, hogy ők az 1867-iki kiegyezés alap ján állnak. De minél tovább haladnak az országos korteskedésben, annál inkább bebizonyul rajtuk, hogy a felforgatási elvnek általuk felszabaditott szellemei felett uralkodni már nem tudnak, sőt azok mint megvadult paripák ragadják őket tüskönbokron keresztül az elvadult és szenvedélytől elvakult gondolkozás oly örvényes vidékeire, a hol jajj lenne, bukása lenne a nemzetnek, ha a lidérczként villogó jelszavak által elkapatva velök ragadtatnék. Apponyinak s egyik főhivének, Beőthynek kassai beszéde megczáfolhatatlan bizonyiték erre. Ott már nyiltan idézték a mult századok egyik forradalmi hősének szellemét, Beőthy büszkeségét fejezte ki, hogy ott léptetik fel jelöltnek, hol Rákóczy először bontotta ki zászlaját s e mondással a magyar nemzetnek dinasztikus hűségén s ennek ok-okozatát képező vitáis érdekein ejtett sérelmet. O tt mondtá a kiegyezést a nemzet szabad fejlődését szoritó, akadályozó vasabroncsnak, s evvel K o s s u t h o t, az ő elszakadási forradalmi politikáját hirdették helyesnek és jogosultnak.

A kiegyszést és a jelen közjogi alapot megdönteni igyekvő szélsőbal diadalmasan mosolyoghat, hisz Apponyiék pompásan dolgoznak az ő utjok egyengetésén és a — a maguk lehetetlenné tételén. Kijátszották e kormány ellen a zsidók egyenjogusitási mozgalmát is, felekezeti sérelmekkel korteskednek s ez is bizonyitja Apponyiék rövidlátását, sőt szenvedélytől elvakulását, hogy nem veszik észre, mily veszedelme lenne nemzetünknek, még ugy is gyenge társadalmunknak, ha a politikai szenvedélyek lobogását még a felekezeti gyülölködés vihedere is élesztené.

S z a p á r y gróf a békés állami fejlődésé, a nemzet és a társadalom fokozatos megszilárdulásáé, mig vele szemben a felforgatásnak, elért vivmányaink és jövőnk koczkára vetésének áldatlan emberei álltak. A nemzetnek könnyü lesz választani köztük.

---

lan halomba hányja őket. A mi a körébe jutott, a mi az érzékeit érte: az idegei felkapták és mohón rohanva ragadták agyveleje felé, hogy ez felaprózza, széjjel tépje és szertedobálja megint csak a szünetlenül munkálkodó idegeknek.

A bátyja szavaitól ugy megrezgett egész idegrendszere, hogy szinte érezte a lüktető mozgását. Ezer behatást kellett feldolgoznia, de mindenekelőtt és mindenek fölött azt az egyet, hogy az ismeretlen, remélt jó mind messzibbre távozik tőle, s hogy azok a kötelékek, melyek a remélt boldogsághoz fűzik, meglazultak. A lelkének néhány pillanat alatt kellett annak a nagy érzésmunkának ellenkezőjét teljesitenie, melyet már majd nem gépiesen végzett. A folytonos reménykedés hiábavalósága egyszerre rájaszakadt, nem is záporképen, hanem ugy mintha az egész légkör valamennyi felhőjével összesürüsödve dült volna reá. A tüdeje nem birná el azt a temérdek sürü levegőt s megszakadna tőle; Sándor érezte, hogy a lelke nem birja el a rengeteg világosságot és félt, hogy megzavarodik tőle.

(Folytatása következik.

Az arany ember.

A modern politika nagyon prózai valami; elpárolgott abból minden költészet és ha hébehóba — választások idején — az ellenzéki kortes beszédekben nem lehetne egy kis viruló esztelenséget olvasni, bizony hiányzanék belőle még a látszata is minden romantikának. És a magyar politika ez idő szerint mégis egy oly alakot mutat fel, melynek Jókai egyik leghiresebb regényhősének nevét kell adnunk.

Ez alak valamennyi közt a legprózaibb s legjózanabb miniszteri tárcza birtokosa: Dr. Wekerle Sándor pénzügyminszter. Igen, ő a modern Magyarország arany embere, és a nehéz mü, melyet bátor elszántsággal megkezdett s tántorithatlan erélyével a közeli megvalósulás stadiumába vitt, e mü a valutarendezés.

Mikor államháztartásunkba helyreállittatott az egyensuly, — Herkuleshez illő munka melyből Wekerle végezte az oroszlán részt, — kincstárnokunk a pénzérték rendezésének fontos kérdésére terelte tetterejét.

Nagybányai választói előtt igen becses czélzásokat tett a kincstárnok az értékreform tárgyában s illető nyilatkozatai alkalmasak messze Magyarország határain tul is a legnagyobb érdeklődést kelteni. Különösen hazánkban örvendetes benyomást fog kelteni az, hogy dr. Wekerle büszke öntudattal jelenthette, miszerint náluuk a valutareformhoz meg van minden előfeltétel. Ezek az előfeltételek, melyek hála Istennek! már teljesitve vannak, először az állam képessége a müvelet költségeinek viselésére, másodszor a szükséges arany mennyiség beszerzésének lehetősége.

Igen az utóbbira nézve Wekerle, az arany ember már csodát müvelt, melyről Nagybányán bizonnyal szerénységből hallgatott. Nekünk azonban — irja a „Pester Correspondenz", — szabad arra emlékeztetnünk, hogy a pénzügyminiszter az államkincstár rendelkezésre álló eszközeivel a külföldi piaczokon már régóta arany beszerzéseket is eszközölt, melyek által a valutareformhoz szükséges arany mennyiség jó része már fedezve van. De ezzel nem elégedett meg, hanem legyőzte Austria kezdetben tanusitott vonakodását s a monarchia másik felével is megtudta értetni, az aranyalapon rendezett pénzrendszerhez való átmenet szükséges voltát. Bármily tartozkodó volt is kezdetben az osztrák pénzügyminiszter, dr. Steinbach, a valutarendezés tekintetében, Wekerle erélyes akciója végre mégis győztes lett s ha ma a Lajtán-tuli mérvadó körök nem müködnek többé az illető törekvések ellen, azt csupán pénzügyminiszterünk akaraterejének s propagandista buzgalmának kell tulajdonitanunk. Nagybányai beszédében a magyar kabinet aranyembere oly nyilatkozatokat tett, melyek különben győzelmesen eloszlathatnak minden aggodalmat, mely Austriában még tán létezik. Hogy a müvelet elhamarkodott keresztülvitele nem szándékoltatik, az kitünik Wekerle azon szavaiból, melyekben több esztendőre terjedő átmeneti időszak helyeztetett kilátásba. És hogy az értékreláczió megállapitásánál a szükséges bölcs körültekintéssel fognak eljárni, arról kezeskedik dr Wekerle ünnepélyes kijelentése, hogy a szerzett jogokat tiszteletben tartani, a tényleges viszonyokat figyelembe venni s a megrázkódtatásokat kerülni fogják.

Ezek a világos és határozott nyilatkozatok, reméljük, elegendők lesznek az esetleges kételyek eloszlatására, melyek a monarchia másik államában bizonyos körökben még létezhetnek. Az arany ember kijelentette beszédében, hogy egy pilanatot sem fog elmulasztani e kérdés megoldásának gyorsitására. E szavak a valutareform közeli megkezdését helyezik kilátásba. Magyarország hálával fogadja pénzügyminisztere ajkáról ezt az örömhirt. Mert a mit ez az örömhir nekünk igér, az gazdasági viszonyaink stabilitása, Magyarország belső csatlakozása a Nyugat kulturnemzeteihez, megteremtése egy pénzrendszernek, mely biztositja pénzünknek, állandó változatlanságát érdekének. Ezek az előnyök, miket a valutareform biztosit nekünk.

Az arany ember ez előnyök kivivása által irányt szerez magának a magyar nemzet, sőt az egész monarchia örök hálájára.

Kisküküllővölgyi h. é. vasutra vonatkozó előterjesztés.

Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság!

A tekintetetes alispán urnak 1891. évi 12857. számu rövid uton vett intézkedésével felhivatván, hogy azon alkalomból, a midőn a nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 65176—1891. számu leirata a Kisküküllővölgyén létesitendő helyi érdekü vasut dolgában tárgyaltatni fog, — szakvéleményemet előterjesszem, — van szerencsém e felhivásnak készséggel megfelelve, — a vasutra vonatkozó nézeteimet tapasztalataimból meritett legjobb tudomásom szerint következőkben előadni.

Mindenekelőtt bátor vagyok kiemelni, hogy a létesitendő vasut ügye ez alkalommal érdemlegesen nem tárgyalható, — vagy legalább el nem dönthető, — mert oly engedményes vagy vállalkozó, a ki szolgálatát és közremüködését e mindenesetre tetemes nehézségek leküdésével járó ügyben a vasut kivitelének kezdeményezésére s foganatositására nézve felajánlá, — egyelőre nem létezik; — már pedig az engedményes tartozand első sorban nem csak erre vonatkozó javaslatait a törvényhatóságnak előterjeszteni, hanem a vasut létesithetése érdekében kivánt minden intézkedést megtenni, s a szükséges anyagi áldozatokat meghozni az előleges költségek fedezetéről gondoskodni. szóval: mindent elkövetni hogy a vármegye közönségének e rég táplált óhajtása teljesedésbe menjen.

Minthogy a nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur leiratában — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urral egyetértőleg — az egyideig szóban forgott Székelykocsárd — bethlenszentmiklósi és Balavásár — héjasfalvi kiágazásoktól illetve vonat-irányoktól, a terep nehéségek miatt s a tetemes költségeknél fogva eltekinteni kiván, s mint Kisküküllő vármegyében egyedül valósitható helyiérdekü vasutat: a Balázsfalvától — Dicsőszentmártonon — Balavásáron keresztül Parajdig, szóval: a szó szoros értelmében: a Kisküküllővölgyében vezető vonalat ajánlja a kivitelre, — ennél fogva e szakvéleményemben is csak egyedül e vasutat lesz szerencsém tárgyalni.

Nem tartom elkerülhetlennek a mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság előtt a czélba vett vasut czélszerüségét s szükségességét bővebben indokolni, azért, — mert erre nézeteimet már máskor is több izben is volt alkalmam kifejteni, s főleg azért, mert a tekintetes bizottságnak egy tagja sincs, a ki erről meggyőződve nem lenne, — s el nem ismerné, hogy a vasut, a mely vasszálaival jótéteményeit minden felé kiterjeszti, a vármegye birtokosaira, sőt minden egyes lakósára nézve, — áldásos és hasznos ne lenne. — Előszokott ugyan fordulni, hogy ily alkalmakkor a vasut hátrányait is emlegetik, mint például: a többek között, hogy a vasut a tengelyen való szállitást feleslegessé téve vagy csökkentve, — a fuvarozó népnek kenyerét elveszi, — vagy hogy az életmódot egyáltalában megdrágitja, — de mennyire eltörpülnek e hátrányok, ha némileg felmerülnének is, azon óriási előnyökkel szemben, — a melyek a vasut épitéséből kifejlődni szoktak. Hisz, ha tekintetbe vesszük, hogy a közlekedésre szánt közönséges eszközeink: a közutak tökéletes kifejlesztése is már mily előnyére szolgál a forgalomnak, s másod sorban a közönségnek, — még inkább el kell ismernünk, hogy a vasut, mint a legtökéletesebb közlekedési eszköz, — nemcsak hogy a forgalmat magunk között, hanem ugyszólván az egész világgal közvetiti és megkönnyiti, — a szállitást gyorsabbá s a mi fő: olcsóbbá teszi. Nem ismerve határt és akadályt, — lerontja a legerősebb válaszfalat is, — a mely a népek érintkezés ellen fennállott s egymáshoz vonza őket; — ha nem volt, — teremt forgalmat, — elősegiti az ipar és kereskedelem fejlődését; — szóval: mindenfelé elárasztja jótékony hatását s jólétet hoz a föld minden rendü és rangu lakosságára.

A mi a tervezett vasut jövedelmezőségét illeti, a mely annak egyik alap s főfeltétele, — mindenesetre tekintetbe veendő lévén, — kötelességemnek tartanám a mélyen tisztelt törvényhatósági bizottságot, mint a kitől a vármegye részére hozandó anyagi áldozatok megszavazása függeni fog, — csekély erőmből kitelhetőleg felvilágositani; azonban az idő rövidsége miatt a kellő számadatok megszerezhetők nem lévén, — e tekintetben határozott s teljesen megbizható adatokkal nem szolgálhatok, s nincs módomban számszerüleg igazolni, hogy a vasut épitésébe befektetendő tőkék mily jövedelmet fognak hajtani; — azonban bátor vagyok a tekintetes bizottság megnyugtatásául — hivatalos adatok nyomán — felemliteni, hogy a hozzánk legközelebb eső másodrendü és helyiérdekü vasutak, — a mult 1890. évben következő évi tiszta fölösleget és tiszta jövedelmet mutattak fel, u. mint:

1. A marosvásárhely-szászrégeni vasut: tiszta fölöslege az elsőbbségi részvények után = 5.03%, — és osztalékképen = 3·3%-ot.

2. A héjasfalva-székelyudvarhelyi vasut: az elsőbbségi részvények utáni tiszta fölöslege = 3·58% és osztaléka = ——

3. A szilágysági vasutak: az elsőbbségi részvények utáni tiszta fölöslege = 2 59%, s osztaléka = 2·5% — stb.

Egyébiránt a vasut jövedelmezőségének — mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság legbiztosabb próba köve azon körülményben fog nyilvánulni, hogy annak valósitására vagy kiépitésére vállalkozó, s a kellő tőke akad s jelentkezik-e, vagy más szóval, mily kilátások mutatkoznak a befektetendő tőke kamatoztatására nézve; mert a társaság megalakulása és az épitési engedély kiadása — a törvények szerint — bizonyos meghatározott előfeltételekhez lévén kötve, — az oly vasutaknál, melyek nem életképesek, már a társaság létrehozatala sem sikerülhet, s az épitési engedély sem nyerhető el.

A vármegye törvényhatósága, a melynek áldozatkészsége a vasut támogatását illetőleg igénybe vétetik — a kedvező esetben megkapja a részvényei után esedékes osztalékot; — kedvezőtlen esetben pedig, ha a vasut tiszta jövedelmet nem hajtana, — a mi különben alig várható — ugy lakósai és birtokosai legalább azon indirect de biztos haszonba részesülnek, a melynek a vasuti közlekedés életbeléptetésével a vasutat környező vidékre: a birtokok értékemelkedésére, s a termények könnyebb s hasznosabb értékesitése által okvetetlen szállania kell.

A létesitendő vasut, — mint már fentebb is jelezni szerencsém volt — Balázsfalvánál csatlakoznék a m. kir. államvasutak hálózatához, s a Kis-Küküllő völgyén felfelé haladva, Parajdnál végződnék.

Lehetséges azonban, hogy a balázsfalvi csatlakozás a terep viszonyok miatt nehézségekkel járna, a mely esetben annak a 8 kilóméterrel távolabb, de Budapesthez annyival közelebb eső karácsonyfalvi állomásnál kellend történnie. Akár Balázsfalvánál, akár Karácsonyfalvánál leend a vasut kiindulása, — annak teljes hossza lehető pontos adatok szerint 117 5 kilómétert tenne; — tehát valamivel többet, mint a hogy eddig számitásba hozatott.

(Folytatása következik.)

Román lapszemle.

A n-szebeni román értekezletről a következő sürgönyök állanak rendelkezésünkre: Szeben, jan. 20. „Az értekezlet d. e. fél 11 órakor nyittatott meg. Ratiu alelnök (tordai ügyvéd) főleg erkölcsi hatását hangsulyozza a román küzdelemnek e hazában és a külföldön. Összesen 160 küldött van. A karzat zsufolva van. Következik a megalakulás és igazolás. A gyülés lelkesült." A második sürgöny, természetesen a „Gazetá"-ban: „Szeben, jan. 20. Ratiu megnyitójában azt mondja, hogy az értekezlet összehivatott egyetérteni azon eszközök felől, hogy a programm megvalósitásáért küzdjenek. A párt megvalósitása és szervezése fogja foglalkoztatni a küldötteket. Idézi a kisdedóvodai törvényt és tiltakozásokat, melyek a román népek a nemzeti küzdelemben egyesitettek." Kimutatja ama erkölcsi nyereséget, melyet a mivelt Európában arattak, s a mely meggyőződött, hogy a mi államunkban van valami rothadt. Soha sem esküdtünk össze a trón ellen, s nem hittuk be hazánkba sem a törököt, sem a németet, sem a muszkát. Reményét fejezi ki, hogy az állam csak is egyenjogosság mellett szilárdul meg. (Taps)

Elhisszük, hogy megtapsolták de a muszkákkal még is csak harczoltak 1849-ben s

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

azok behivásában is csak volt valami részük. Nem szemrehányás csak is a történeti igazság érdekében jegyezzük meg ezt is. A török és német behivása körül sem épen olyan szentek, a mint Ratiu mondja, de könnyü neki a kisdedóvodák ellen szónokolni, mert ő jól tud magyarul, más ember gyermekét üsse a kő . . . .

Megrenditő szinekkel rajzolja a „Gazeta“ egy vezérczikkben a mostani képviselőválasztásokat. Olyan ezeknek jellege, olyan irtóztató, mintha nem egyszerü választás, hanem forradalom előestéjén állanánk. Rémités, üldözés, törvénytelenség jellemzi e választásokat. Oh jaj! Volt már több botrány, vérontás, sőt halál is néhány helyen. No, hogy még sem mindenütt, pl. a Lensoron s csak is néhány helyen. Szilágy-Csehben meglőttek egy cse dő t, Kassán Szilágyi minisztert sárral, hóval dobálták meg, minden ablakát beverték, a párt lobogóját széttépték. A csendőrök golyói itt is áldozatokat arattak. Hm, hm! Hát batausok nem voltak? Nem, azok Bukurestben verik agyon jó pénzért a választókat de az nem irtóztató, ahhoz a „Gazetá“ nak nincs semmi köze, csak a mi fejünk fáj neki, hogy feketithessen bennünket. Camasia!

„Annyira megy irántunk részvéte, h gy megjósolja, hogy a választások után hadi tudósitásokat fognak közölni, mint a königrétzi csatáról. Nem illenek ezek a hires kulturához a mivel mi dicsekedünk, sőt olyan barbarizmusra vezetnek, melyek az ököljogra emlékeztetnek. Milyen jó lett a szive az eszemadtának! Elég, hogy az ilyen állapotok kivül esnek azokra nézve, kik a magyar állameszme keretén kivül állanak. Itt szó sem lehet a szabad nyilatkozatokról és a jog gyakorlásáról. Prédikálna csak Bukurestben enynyit az unio ellen, majd meglátná. Azonban most látjuk, hogy nem minket sajnál, hanem a natió vezetőit akarja figyelmeztetni, hogy ne vigyék a román választókat oda, a hol még emberhalál is történhetnék. Lám, Naszódon nem hallgattak e bölcs tanácsra és még sem történt vérontás! Oh azok a naszódiak, hogyan lefőzték a passivitateát! Majd kikapnak, várjanak csak! Mi pedig olvassuk e rémséges czikk végét, mert ez ám a java.

„Minél dühösebb a küzdelem, annál dicsőbb a győzelem. Ez az igazság buzditsa ma a román nép harczosait.“ Hát hol az Isten csudájában harczolnak azok a román nép vezetői? Hiszen Bem nincs Szeben alatt. A népet ne engedjék a választási csataterekre a vezetők és a győzelem még is dicső leend. Az ég mentsen meg minden embert ettől a logikától! Vagy ugy, hiszen a gyülés termének páholyai zsufolva vannak Szebenben. Ez már más, azok a tüzes feketeszemü román leányok és szép nők! Igy már aztán mi is értjük a harczot, melyben dicső leend a győzelem. Ezt annál inkább hisszük, mert oda át a Liga is mozog Brailában, Alexandriában, minden románok kulturájáért. Bár magukon birnának segiteni, hogy ne lakjanak a parasztok föld alatti hurubákban s hagynának békét más ország belügyeinek. Nem kell félni! Nem fog az a Liga nálunk gyökeret verni, kiszárad az oda át magától, mihelyt elfogy a piczula. Ott pedig hamar elköltik a más ember pénzét, oda lesz, mint a Negruvóda gymnasiuma Fogarasvárosában. A fost, ce a fost. Volt, a mi volt.

Cz.

Egyleti élet.

Brassó, 1892. jan. 22.

A brassói m. polgári kör és betegsegelyező temetkezési egyletének választmánya folyó hó 20 án ülést tartott. Engedje meg az igen tisztelt szerkesztő ur, hogy ezen ülést becses lapjában röviden jelezhessem.

Első sorban is magának a polgári körnek folyó ügyei intéztettek el. Nevezetesen alelnök Haluskai Vilmos jelenti, hogy Nagy István bankigazgató ur, körünknek tisztelt tagja, ki az e hó 3-án tartott közgyülésen elnökké választatott, hivatkozva egyfelől hajlott korára, másfelől halmozott teendőire, az elnöki tisztet el nem vállalhatja.

A választmány sajnálattal veszi tudomásul Nagy István bankigazgató urnak az elnöki tisztről való lemondását s hogy az elnöki széket mennél hamarább betölthesse, határozattá emelte, hogy egyidejüleg a betegsegélyező és temetkezési egylet közgyülésével folyó hó 31-én d. u. 3 órakor közgyülést tart.

Továbbá a kör választmánya a nem régiben tartott közgyülés egyik határozata alapján kimondja, hogy február hó 7-én (vasárnap) megtartja ez évi első thea-estélyét, mely estélynek tiszta jövedelmét a betegsegélyező- és temetkezési egylet javára forditandja. Fényes bizonyitéka ez annak, hogy mennyire szivén fekszik e polgári kör intéző férfiainak ezen igazán humanus czélu egylet felvirágoztatása.

Majd a betegsegélyező és temetkezési egylet ügyeinek elintézésére került a sor. Első sorban is a pénztár vizsgáló bizottság nevében Kovács Ignácz adóhivatali ellenőr ur jelenti, hogy a bizottság a pénztárt teljesen rendben találta, s hogy csak elismerőleg dicsérőleg szólhat a könyveknek sok fáradságot igénylő, helyes, pontos vezetéséről; ama lankadatlan buzgalomról, melyet ezen egylet ügyeinek vezetéséhez ugy az igazgató Papp Ferencz ur, mint a pénztáros Spuller József ur kifejtettek. Inditványozza, hogy a választmány a közgyülésen kérje a pénztásos részére a fölmentvény megadását egyfelől, más felől, hogy adassék a közgyülésen is ugy az igazgató, mint a pénztáros részére kifejtett önzetlen munkásságukért jegyzőkönyvi köszönet.

S most legyen szabad még fölemlitenem a betegsegélyező és temetkezési egylet választmányának ama határozatát is, hogy más hasonczélu egyleteknek tagjait is hajlandó kötelékébe felvenni, minden beiratási dij nélkül.

Felhivjuk tehát t. pályatársaink figyelmét, hogy ezen erős alapon álló egyletbe magukat beiratni ne késsenek. Hisz inkább legyünk egy oly egyletnek, mely egyenesen a mi érdekeinket szolgálja, mint olyanoknak, melyek olykor idegen érdekekért áldoznak, másfelől meg nem egyszer társadalom bomlasztó, felforgató doktrinákkal traktálják hiszékeny tagjaikat.

Mint imént is emlitém, a betegsegélyező és temetkezési egylet közgyülése január hó 31-én lesz. A tárgysorozatot közelebbről a tek. szerkesztő szives engedelmével hozni fogjuk.

b—

KÜLÖNFÉLÉK.

— Templomszentelés. Minthogy a kolostor utczai róm kath. plebánia-templom belseje már annyira restaurálva van, hogy a rendes istenitiszteletek abban megtarthatók, ennélfogva mélt. Möller Ede apátplébános ur holnap vasárnap d. e. 9 órakor az oltárokat, illetve a templom belsejét ujra fölszenteli. A fölszentelés után az orgona a „Venisancte“ éneket fogja játszani, mire egy magyar és német prédikáczió következik. A prédikáczió végeztével ünnepi nagy mise tartatik s a templomi énekkar Jaschik Gyula karnagy ur vezetése mellett a következőket fogja előadni: Ünnepi mise Es-durban, Obersteinertől, solok-, kar- és orgonára; a Gradualehoz: „Ave Maria“ tenorsolóra orgonakisérettel, Cherubinitől (tenor Binder Jenő tanár ur); az Offertoriumhoz: „Esto mihi“ sopran- és violoncello-solóra orgonakisérettel, Weiss L.-tól (sopran soló Rosenkreuz Mariska k. a. cello-soló Ludvig J. ur.)

— Igen érdekes. Már mult számunkban jeleztük, hogy magyar dalárdánk meglepetésben kivánja részeltetni a magyar közönséget. E hirünk jó forrásból is eredt; ugyanis dalárdánk engedve azon általános és már régen hangoztatott óhajtásnak, hogy mutatná be erejét valamely tekintélyesebb dalmü előadásában legközelebbről Saynt-Remy és Offenbach igen érdekes és szép zenéjü operettjét: „Choufleuri ur otthon lesz“ adja elő a városi zenekar közremüködésével. E mellett a müsorba felvett tréfás férfi- és nőikarok, magánjelenetek stb. mind hozzájárulnak ahhoz az érdekes meglepetéshez, melyben február hó 6-án részesülünk; de mert egy ily estély véghetetlen gyakorlatot, próbát stb. vesz igénybe, reméljük, hogy daláraink buzgóságát, a magyar társadalom is megérdemlett méltánylásban fogja részesiteni s az estélyt tömeges látogatásával teszi dalárdánkra nézve sikeressé.

— Szegényalapból. Az idei szegényalapból szombaton e hó 30 án fog a Redoute helyiség iben megtartatni és belépti jegyek á 1 frt 50 kr a városkapitányságnál és Zeidner H. könyvkereskedésében, karzati jegyek á 2 frt pedig csak is a városkapitányságnál (Litsken J. alkapitány urnál) válthatók.

— Egyenjogositási törekvés. czimen lapunk utolsó számában közzétett hirünk e hó 21-én a kérdés fontosságához mért impozáns megoldást nyert. Dr. Weisz Ignácz ur meghivása folytán a brassói két izraelita hitközség tagjai majdnem teljes számban jelentek meg az Európa szálloda nagy termében. A főkapitányság részéről Hiemesch Ferencz főkapitány ur volt jelen. Az értekezleten dr. Weisz Ignácz ügyvéd ur elnökölt, jegyzőkül Wesel Adolf orth. rabbi és Steinhardt Samu ügyvédjelölt ur kérettek fel. Az értekezletet dr. Weisz ügyvéd nyitotta meg és a tőle már megszokott alapossággal adta elő az értekezlet czélját. Hozzászólott a tárgyhoz Wesel Adolf rabbi is és az értekezlet nagy lelkesedéssel elfogadta a következő határozati javaslatot: a brasói két izraelita hitközség örömmel és lelkesedéssel üdvözli a budapesti izr. hitközség kezdeményezése folytán a kolozsvári orth. hitközség által is elfogadott, a zsidó vallás egyenjogositása tárgyában országszerte megindult mozgalmat, ahhoz egyhangulag csatlakozik és erről ugy a budapesti izr. hitközséget, valamint a kolozsvári izr. orth. hitközséget értesiti. Egyuttal határozatba ment, hogy a Brassó város és a Brassómegye által megválasztandó képviselőket irásban kéri fel az értekezlet, miszerint annak idején, midőn a zsidó vallás egyenjogositása az országgyülés tárgysorozatába felvétetik, azt maguk részéről támogassák. Mielőtt dr. Weisz az értekezletet bezárta, mély szavakban bucsuzott el mindkét hitközségtől, felkérve őket mielőbb egyesülni.

— Calicot bál. A helybeli román nőegylet f. év januárius 30-án, a „Central Nr. 1.“ vendéglő nagy termében calicot bált rendez. A jelmezek mintája a Simay testvérek üzlete kirakatában megtekinthető. Ha tévedésből valakinek meghivó nem küldetett s az ezen mulatságon részt akar venni, szivesked-jék ezen czélból a rendező bizottsághoz fordulni.

— Rendőri hirek. Ma délelőtt a kis öblü Manlicher-féle fegyver egy lövetéke az általános kórházba hatolt be. A lövedék az uj épület első emeletén az egyik folyosó ablak felső tábláján keresztül vette utját és mereven lefelé esvén a 9. számu szoba ablakába ütött be, szétzuzván a külső ablak alsó üvegtábláját és az alsó üvegtábláját a megfelelő belső ablaknak. Az utóbb nevezett farészeibe ütődve a löveték a földre esett. Miután a löveték kétségkivül a katonai lövöldéből származott, a városkapitányság az itteni cs. kir. katonai parancsnoksággal gyetértőleg ily a közbiztonságot veszélyeztető eseményeknek elejtét veendő a szükséges lépéseket megtette. A mai napon foganatositandó szemle eredménye közöltetni fog.

Nyilt-tér.*)

Tekintetes szerkesztőség!

Vontkozással a helybeli bérkocsi fulajdonos Nagy Sámuelnek tisztelt lapjának keddi számában megjelent személyemet illető „Beküldött“-jére van szerencsém a tisztelt szerkesztőséget a következő a tényállás valódiságát kitüntető sorok felvétele végett kérni.

Igaz, hogy mult szeredán délután épen midőn a meghatározott házi rendelő óra alatt nálam számosan megjelent betegek megvizsgálását és kezelését béfejeztem volt, egy férfi engem felkért, neje betegágyához a Bolonyába vele menni.

Miután azonban már az előtt Seraphin tanár urnak, kinek már évek óta vagyok házi orvosa, biztos igéretet tettem, azonnal a rendelő órám végeztével sulyos beteg gyermekét ujból meglátogatni, ezenkivül még más, már kezelésem alatt álló nehéz betegek délutáni látogatásomat várva várták, tehát egy látogatásra a Bolonyában a szükséges időm teljesen hiányzott, kénytelen voltam kivánságát még akkor is megtagadni, midőn ajánlkozott egy kocsit állitani elő.

Ebben egy nyugodtan és méltányosan gondolkozó sem észlelhet részemről kötelesség megszegést vagy inhumunis eljárást, mivel még a legnagyobb előzékenység mellett is egy orvosnak lehetetlen ugyan azon időben egyszerre két helyen megjelenni, és magában érthető, hogy már kezelés alatt álló betegek terhes betegség eseteiben házi orvosuk segélyére előjoggal birnak.

Ez a tényállás

Eljárásomból annál kevésbbé tehetek magamnak szemrehányást, mivel Brassóban több mint 20 orvos van, az illető férfi tehát nem csak az én segélyemre volt utalva, melyben a jelen esetben más felől lett igénybevételem miatt lehetelen volt őt részesithetni.

Végül Nagy Samu urnak azon két állitását, hogy nejének állapotát nagyon veszélyesnek jelezte, és hogy nőm is reá beszélt, ne mennék a Bolonyába, teljesen valótlannak kell kijelentenem, mivel nevezett Nagy Samu engem csak röviden beteg neje látogatására hivott meg, és a véletlenül a szobában jelen volt nőm rövid tárgyalásunk alattt egy szót sem szólott.

Ki váló tisztelettel levén

Dr Fabritius Ágost

Nyilatkozat.

Midőn én f. é. január 13-án este 7 óra fele Nagy Lina, bérkocsitulajdonos nejéhez hivattam, nevezettet egy előrehaladott elvetélés és hashártyagyuladás következtében egy olyan reménytelen állapotban találtam, hogy meggyőződésem szerint a betegség halálos kimenetelét egynéhány órával előbb nyujtott orvosi segély sem akadályozhatta volna meg.

Dr. Gusbeth Ede.

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hirdetmény.

Brassói kir. törvényszék által közhirré tétetik, hogy a Brassó—háromszéki helyi érdekü vasutak részvéntársaság javára Brassó határán fekvő földbirtokok kisajátitása tárgyában a kisajátitási terv beérkezvén, ennélfogva az 1881. évi XLI. t. cz 46 § sa alapján a kártalanitási eljárás megkezdését elrendelte s a tárgyalás megtartására ujabbi határnapul *1892. évi február hó 13-ik* s következő napjának délelőtti 9. óráját a helyszinére kitüzte s az emlitett t. cz. 47. §-sa alapján a tárgyalás vezetésére Kovács Károly kir. törvényszéki biró és tollvivőül Ruszu Mihály kir. törvszéki aljegyzőt küldötte ki.

Ezen tárgyalásra érdekeltek hirdetmény utján is megidéztetnek azzal, hogy az érdekeltek elmaradásá a kártalanitás fölött hozandó érdemleges határozatot nem fogja gátolni és egyéni külön értesitésnek elmaradása vagy a tárgyalásróli elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Brassó, 1892 január hó 12 én

A kir. törvényszék üléséből.

Deési, elnök. 291 (2—3) *Dr. Gullya,* jegyző.

Diszoklevél Zágráb. 1891. Arany érem Temesvár.

Kwizda Restitutions-flui-ja.

(Üditő nedv.)

Mosóviz lovak számára. Egy üveg ára o. é. 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istállókban, a katonai és uri nagyobb istállókban használatban van, erősitésül nagy társadalmak előtt és után az erő visszanyerésre czéljából, ficzamodások, megbicsaklások, idegmerevségeknél stb. Kiváló dolgokra képesiti a lovakat training-nél.

HAUPT-DEPOT

Franz Joh. Kwizda

k. u. k. österr. u. kön. rumän. Hoflieferant, Kreisapotheker, Korneuburg bei Wien.

Kwizda-féle

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr. és román kir. udv. szállító Korneuburg.

Hajsav korpa és haj kihullása ellen. 1 üveg 50 kr.

Haggmakenőcs hajnöv. szer. 1 tégely 80 kr.

Tyukszemtap 1 doboz 30 és 70 kr.

Tyukszem és kinövések elleni tinktura 1 ü. 35 kr.

Vas-cognac diáta-szer vérszegények és reconvalescensek részére. 1 üveg 1. 40.

Csukamáj olaj üveg 70 kr. és frt 1. 20.

Ferencz-pálinka 1 ü. 80 kr.

Utifü-nedv köhögés és rekedtség el. gyerm. szám. 1 ü. 35 k.

Főraktár Magyarország részére: Törk József gyógyszerésznél, Budapest, király-utcza 12.

COOKE HUBERT lovardája.

szombaton, január 23-án

nagy High-Liff előadás

először

nagy körlovagolás;

vagy a 17. század lovagjainak játéka; EREDETI JELMEZEKBEN.

Nagyszerü márvány szobrok.

A 117. számu bérkocsi

vagy lakodalom akadályokkal.

Bohózatos némajáték.

Holnap vasárnap január 24-én

két előadás,

Délután fél 4 órakor és este fél 8 órakor nagy díszelőadás.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Feltünést keltő ujdonság nők részére!

Minden előképzettség nélkül lehet mértéket venni mintázni és szabni a cs. és kir. kiz. szabadalmazott

Excelsior szabászati készülék

segélyével, akár gyermekruhát akarunk késziteni, akár legfinomabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvevésért és szabásért jótállunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az

Excelsior szab. szabászati készülék

czélszerü voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia. A kezelés igen egyszerü, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, magyarázatokkal együtt minden nyelvben, csak 1 frt 30 kr. Szétküldés naponta kétszer utánvéttel — 1 frt 50 kr. előleges beküldése mellett a készülék bérmentve küldetik meg.

Kizárólagos főraktár alulirott szabadalomtulajdonosoknál:

KELETY és ROTHMANN, BÉCS

(207) 18—18 *II., Untere Donaustrasse 49.*

Főraktár Magyarhon részére Budapesten **Gottlieb Vilmosnál** Andrássy-ut 49. szám alatt.

Mindennemü fürészanyag, mint

deszka, padló lécz és épületfa

utóbbi ugy füfészelve, mint élesen faragva, ajánlja legjobb minőségben és a legolcsóbb árak mellett

KLEIN SÁMUEL, Brassó.

Raktár az „**Albina**" telkén, a pályaudvar közelében.

287) 3--3

Jelentés.

Alólirott tisztelettel hozom a nagyérdemü közönség becses tudomására, miszerint a helybeli piaczon **Hirscher utcza 3. sz a** (a **Korödi-féle házban**)

szalámi-, zsir- és hentesüzletet

nyitottam.

Postai megrendeléseket szalámira, sonkára és táblaszalonnára kezesség mellett elfogadok.

Simán őrlött buzakenyér 20 és 30 krajczárjával naponként frissen kapható.

Továbbá ajánlom, mint valami rendkivül izletest, kenyérben sült sonkát.

Főtörekvésem leend, mindig a legizletesebb és legjobb árukat tartani s tisztelettel kérem szükséglet esetén a szives pártfogást

kiváló tisztelettel

Geisberger Frigyes.

(284) 3—3

Bámulatos olcsó és szolid czipőáruk.

Ha az áru olcsó és jó — ez a vevőre bátoritó.

SABADEANU JUON
czipő- és kalapáru-raktárában
Brassó, Kapu-utcza 10. sz. alatt

épen most érkeztek meg nagy mennyiségü **téli czipőáruk** *bőr, posztó nemez* (*Filz*), *bunda* és *kaucsuk*-ból, mindannyi friss, divatos és szolid áruk, melyek térszüke és aprópénz hiánya miatt csakis még 8 napon belül bámulatos olcsó áron, ámde csupán készpénz fizetés ellenében adatnak el, és pedig:

Férfiak számára	forinttól feljebb
vikszosbőr czugosczipők	2·90
„ „ bőrboritékkal	3.50
czugos posztó czipő bőrboriték és nemezbélés	3.80
posztó muszkalak boritékkal	4.50
térdmagas posztómuszkalak boritékkal	5.50
salonlak boritéku czugosczipők	4.80
magas posztócsizma bőrboritékkal	5.50
posztó (soson) hóczipők bőrboritékkal	3.50
orosz bagaria vadászcsizma	9.50
tehénbőr munkáscsizma	5.50.
stb.	

Nők számára	forinttól feljebb
vikszosbőr czugosczipők	2.60
patent vagy zergebőr czugosczipők	3.—
czugosczipő filczbéléssel	3.50
czugos posztóczipő bőrboritékkal és filczbéléssel	3.20
cz. posztóczipő muszka lakboritékkal	5.80
ugyanaz bundabéléssel	2.50
filcztopánka	1.70
„ gombolva	2.—
zergebőr korcsolyázó füzőczipő	3.60
filcz és szövet háziczipő	—.80
stb.	

Meghülés ellen védelmet nyujtanak

az én világhirü, szabadalmazott és legjobbnak bizonyult

Russian-Amerikan-India-Szt.-Pétervári hóczipőim (Sosons)

vizáthatlan gummitrikotból gummi boritékkal, gummi felső czipők (galosnik), russian boots, sandalok és selfatingek férfiak, nők és gyermekek számára leszállitott árakon. — Ezen gyártmány szoliditását és izléses façonját a világ egyetlen gyára sem tudta elérni.

Bunda-, nemez- és posztó utazócsizmákban és czipőkben szintén nagy választékom van, bőr és posztó felsőczipők, nemez és gyapjukalapok, posztó- és bőrsapkák mindig raktáron vannak.

Vidéki megrendelések a mérték és szám beküldése esetében utánvétel mellett gyorsan elküldetnek és nem tetsző áru visszacseréltetik. (206) 9—10

Divatos és finom — számos vevőben bizom

Bámulatos olcsó minden, — csak fizetni készpénzben és szivesen.

Alapittatott 1858-ban. Ő császári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállitója. **Alapittatott 1858-ban.**

WALSER FERENCZ
Első magyar
gép- és tüzoltószerek gyára, harang és érczöntöde
BUDAPESTEN, VII. Rottenbiller-utcza 66. szám.

A legmelegebben ajánlva a nméltóságú belügym. úrnak 1889. évi január 15-én 82,502 II. szám alatt az összes törvényhatóságokhoz kibocsátott körrendeletével.

E kegyes körrendeletből vagyunk bátrak ide iktatni a következőket:

„Walser Ferencz tüzoltószer-gyáros a magyar országos tüzoltó-szövetség jelentése szerint legelső vol, ki a rendszeres tüzoltás meghonositásának és a szervezett tüzoltóságok létesitésének kezdetétől fogva nagy áldozatkészséggel és egész odaadással azon fáradozott, hogy a rendszeres tüzoltás igényeinek gyakorlati tekintetben mindenkép megfelelő tüzoló gépeket és tüzoltási fölszereléseket késztitsen; gyártmányaiban ma már oly tökélyre vitte, hogy azok győzelmesen állották ki a versenyt a külföldi legjelesebb gyárak hasonnemü gyártmányaival és ma személyében mint gyáros nemcsak a belföld, hanem a külföld tüzoltói köreiben is kiváló tiszteletben részesül. Minélfogva a nevezett Walser Ferencz czégre annál inkább figyelmeztetem a törvényhatóságot, miután nevezett czég, kinek gyártmányai már 1877-ben a 49,601 B. M. sz. rendelettel a törvényhatóságoknak ajánlva lettek, a lefolyt évtized alatt minden tekintetben beváltotta a hozzá fűzött várakozásokat."

Támaszkodva ezen megtisztelő ajánlatára a nmélt. belügyminiszter urnak s hivatkozva a mult évben a minden községben szervezendő tűzőrségnek az előirás szerint tüzoltó eszerekkel kötelezetté tett ellátására **részetfizetésre** *szállitok egyes községeknek tmint egyes járásoknak és megyéknek, a magas kormányrendelet alapján berendezett*

községi egységes vészvonatokat,

továbbá nagyobb községek és a szervezendő tűzőrségek részére kocsi- és mozdonyfecskendőket, vizhordókocsikat, tüz- és mászólétrákat, és minden egyéb mentőeszközöket és köteles tűzoltóegyletek egyéni fölszereléseit a legutolsó részletekig. Ugy az egységes vészvonatok, mint a 105 millimeter hengerátmérővel biró más tűzfecskendők, kizárólag a magyar egységes csavarnak elfogadott Walser-féle tömlőcsavarral láttatnak el. Már létező, de más idegen csavarral ellátott fecskendők a magyar egységes csavarra átidomittatnak, mely végre az illető vizszállitó könyökdarab beküldése kéretik.

(52) 4—x

Árlapok és költségtervezetek dij- és bérmentesen eszközöltetnek.

A gyár által, mint ***kizárólagos hazai gyártmány,*** *eddig készitett tűzfecskendőkből* ***hazánkban 9 ezer darabnál*** *több van használatban,*

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMÜVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.